МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОХТИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
_____Олена Гавриш
__ _____29.08_____2025 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фондовий ринок

Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси , банківська справа , страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійна програма	Фінанси,банківська справа та страхування
Форма навчання	денна
Загальна кількість годин / кредитів ECTS	*120/4*
Характеристика навчальної дисципліни	Обов'язкова
Форма семестрового контролю	екзамен
Мова викладання	українська
Інформація про викладача, контактна інформація	Любов Прогонна , викладач вищої категорії
Розміщення курсу	https://dev1.ocsnau.net/course/view.php?id=107

Силабус розглянуто на засіданні циклової комісії економічних спеціальностей
Протокол №1 від 28 серпня 2025 року
Голова циклової комісії, _____ Анна КОГУТ
Викладач _____ Любов ПРОГОННА

1.МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни	Формування у студентів системи знань, що дозволяють їм скласти об'єктивне уявлення про загальні засади функціонування фондового ринку, його структуру і принципи роботи учасників, нормативно-правове забезпечення; визначення особливостей регулювання та ліцензування діяльності професійних учасників фондового ринку; розкриття особливостей обігу різних видів фінансових інструментів на фондовому ринку; визначення особливостей використання професійних програмних продуктів для торгівлі цінними паперами; розкриття підходів до оцінювання фінансових інструментів на фондовому ринку; розкриття особливостей процесу прийняття торгівельних рішень на фондовому ринку; отримати системну інформацію про діяльність на фондовому ринку, особливості розвитку фондових ринків у різних країнах світу та Україні.
Завдання вивчення дисципліни	Сприяти розумінню загальних положень, принципів і методів, загальних умов функціонування фондового ринку; розвиток здібностей і формування навичок, що дозволяють здійснювати діяльність на сучасному фондовому ринку.

2.КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності	ЗК5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Спеціальні компетентності	СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства. СК7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
Результати навчання	РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень. РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань. РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності. РН 13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку для досягнення спільної мети.

3.ПРЕРЕКВІЗИТИ

Передумова для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами «Економічна теорія», «Економіка підприємства», «Маркетинг», «Менеджмент» .

4.ПОСТРЕКВІЗИТИ

Після набуття теоретичних знань та практичних навичок з дисципліни переходити до вивчення наступних дисциплін «Біржова діяльність», «Банківська справа»

5.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви змістовних модулів, тем	Всього годин	Аудиторні			Самостійна робота
			лекції	практичні	семінарські	
1	2	3	4	5	6	7
	Модуль 1	**32**	**10**	**2**	**4**	**16**
1	**Розділ 1. Загальні основи та технології фондового ринку**					
2	Тема 1. Суть фондового ринку	6	2			4
3	Тема 2. Види фондових ринків.	2	2			
4	Тема 3. Історія виникнення фондового ринку.	2			2	
5	Тема 4. Інститути фондового ринку	12	2		2	8
6	Тема 5.Професійна діяльність на фондовому ринку.	6	2			4
7	Тема 6. Основні операції фондового ринку.	4	2	2		
	Модуль 2	**28**	**10**	**6**	**2**	**10**
8	**Розділ 2.Фондова біржа**					
9	Тема 7. Фондова біржа.	6	2			4
10	Тема 8. Фондові операції на біржі.	2	2			
11	Тема 9. Біржові індекси	4	2			2
12	Тема 10.Фондові біржі світу	2			2	
13	**Розділ 3. Цінні папери**					
14	Тема 11. Цінні папери та їх класифікація.	6	2	2		2
15	Тема 12. Ринок акцій.	8	2	4		2

	Модуль 3	**30**	**10**	**2**	**4**	**14**
16	Тема 14. Ринок облігацій	14	4	2		8
17	Тема 15. Ринок векселів.	2	2			
18	Тема 16.Державні та муніципальні цінні папери. Інвестиційні сертифікати	2	2			
19	Тема 17. Формування портфелю цінних паперів.	2			2	
20	Тема 18. Ризик вкладень у цінні папери	4			2	2
21	Тема 19. Державне регламентування ринку цінних паперів	6	2			4
	Екзамен	30				30
	Всього	**120**	**30**	**10**	**10**	**70**

6.ТЕМИ ТА ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ З/П	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1	
1	**Тема 1. Суть фондового ринку.** 1. Суть фондового ринку. 2. Функції фондового ринку. 3. Структура фондового ринку	2
2	**Тема 2. Види фондових ринків** 1.Організований та неорганізований 2.Первинний і вторинний. 3.Міжнародні,національні та локальні ринки. 4.Фондові ринки в залежності від технології торгівлі.	2
3	**Тема 4.1. Інститути фондового ринку** 1. Суть фінансових інститутів. 2. Види фінансових інститутів 3. Інфраструктура фондового ринку.	2
4	**Тема 5.1Професійна діяльність на фондовому ринку.** 1. Види професійної діяльності. 2. Функції учасників фондового ринку	2
5	**Тема 6 .Основні операції фондового ринку.** 1. Операції з цінними паперами. 2. Фондові операції.	2
	Модуль 2	
6	**Тема 7.1 . Фондова біржа.** 1. Загальна характеристика фондової біржі. 2. Функції фондової біржі.	2

	3. Правила фондової біржі.	
7	**Тема 8.Фондові операції на біржі.** 1.Біржові угоди. 2.Процес виконання біржових угод. 3. Біржові фондові індекси.	2
8	**Тема 9.1Біржові індекси.** 1.Суть біржових фондових індексів та їх характеристика. 2.Функції фондових індексів. 3.Види фондових індеків.	2
9	**Тема 11.1 .Цінні папери та їх класифікація**. 1. Сутність і характеристика цінних паперів. 2.Класифікація цінних паперів. 3. Функції цінних паперів.	2
10	**Тема 12.1. Ринок акцій.** 1. Акціонерна організаційно-правова форма підприємств. 2. Акції та їх види.	2
	Модуль 3	
11	**Тема 14,1. Ринок облігацій.** 1. Поняття облігацій як боргових цінних паперів. 2.Види облігацій	2
12	**Тема14.2 Регулювання операцій з облігаціями.** 1.Державне регулювання ринку облігацій. 2.Правозастосування ринку облігацій.	2
13	**Тема 15 Ринок векселів.** 1. Економічний зміст, види і функції векселів. 2. Характеристика обігу векселів.	2
14	**Тема 16 Державні та муніципальні цінні папери. Інвестиційні сертифікати** 1. Державні цінні папери. 2.Муніципальні цінні папери 3. Суть інвестиційного сертифіката. 4.Приватизаційні цінні папери	2
15	**Тема 17. Формування портфеля цінних паперів** 1.Суть формування портфеля цінних паперів. 2.Основні принципи формування. 3. Класифікація портфелів цінних паперів.	2
	Разом	**30**

7.ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення з основніими положення ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку(	2

	ринку цінних паперів)- депозитарної	
2	Ознайомлення з правовою базою в сфері цінних паперів. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок.»	2
3	Основні показники характеристики акцій	2
4	Розрахунок доходу на акції.	2
5	Вартісна оцінка та доходність облігацій.	2
	Разом	**10**

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1.Історія виникнення фондового ринку.	2
2	Тема 2. Інститути фондового ринку	2
3	Тема 3. Фондові біржі світу	2
4	Тема 4. Ризик вкладень у цінні папери.	2
5	Тема 5. Державне регламентування ринку цінних паперів	2
	Разом	10

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Вид навчальної діяльності	Форма контролю	Кількість годин
1	Інформаційне забезпечення фондового ринку.	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного тестування	4
2	Інститути інфраструктури ринку.	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного тестування	4
3	Страхові компанії на фондовому ринку	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного	4

			тестування	
4	Управління активами.	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного тестування	4
5	Біржовий ринок.	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного тестування	4
6	Первинний ринок цінних паперів.	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного тестування	4
7	Теорії ціноутворення на фондовому ринку	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного тестування	2
8	Розміщення акцій	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного тестування	4
9	Розміщення облігацій.	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного тестування	2
10	Специфіка випуску і розміщення державних облігацій	Самостійна робота з навчально-	Усне опитування. Питання	2

		методичною літературою	включені до модульного тестування	
11	Хеджування.	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного тестування	2
12	Організація інституційного регулювання фондового ринку.	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного тестування	4
	Екзамен			**30**
	Разом			**70**

9. ВИДИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Види контролю:

- **Поточний** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування, виконання різнорівневих завдань,).
- **Модульний** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування, виконання різнорівневих завдань).
- **Підсумковий** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування, виконання різнорівневих завдань, відтворення виробничих ситуацій , письмова контрольна робота, диференційований залік).

10.КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Фондовий ринок» здійснюється за національною чотирибальною шкалою.

Чотирибальна національна шкала оцінювання	Критерії
5 (відмінно)	Здобувач освіти: - Глибоко і системно знає: - структуру фондового ринку - види цінних паперів - механізми біржової торгівлі - діяльність посередників, регуляторів - вимоги законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень на фондовому ринку. - Вільно оперує термінами (акції, облігації, лістинг, котирування , дохідність, ризик тощо). - Правильно розв'язує практичні задачі (дохідність, дивіденди, дохід від облігацій , дисконтування векселя, основні показники характеристики акцій). Уміє робить висновки та узагальнення самостійно. - Здійснює пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел для професійної діяльності на фондовому ринку. - Чітко аргументує , використовує терміни для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фондового ринку для досягнення спільної мети. - Активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом з дисципліни «Фондовий ринок». Знання глибокі, усвідомлені, застосовуються без помилок.
4 (добре)	Здобувач освіти: -Знає основний матеріал у повному обсязі, але без глибоких узагальнень : - структуру фондового ринку - види цінних паперів - механізми біржової торгівлі - діяльність посередників, регуляторів - вимоги законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень на фондовому ринку. - Допускає незначні неточності у термінах або поясненнях. - Загалом правильно виконує типові практичні завдання, але: - можливі дрібні обчислювальні помилки - неповне пояснення результатів. - Розуміє принципи роботи фондового ринку, але аналіз

	більш поверхневий. - Використовує кілька джерел отримання інформації , аналіз достатній , але не завжди глибокий. - Вміє використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фондового ринку для досягнення спільної мети. , але не завжди глибоко і послідовно. - Працює протягом усього курсу і показує при цьому оволодіння лекційним матеріалом з дисципліни «Фондовий ринок» . Матеріал засвоєно добре, проте без достатньої глибини аналізу.
3 (задовільно)	Здобувач освіти: -Знає основні поняття, але фрагментарно : - структури фондового - види цінних паперів - учасників фондового ринку. - Плутає окремі терміни та функції учасників ринку. - Практичні задачі виконує: - з помилками - за зразком або з підказками - Відповіді короткі, неповні, без аналізу. - Розуміє загальні вимоги норм законодавства, але потребує допомоги викладача. - Студент працює переважно з рекомендованими джерелами, аналіз поверхневий. - Професійні аргументи для донесення інформації до фахівців і користувачів у сфері діяльності фондового ринку обмежені, термінологія використовується частково правильно. - На заняттях поводить себе пасивно , відповідає лише за викликом викладача. Є базове розуміння, але знання нестійкі та несистемні.
2(незадовільно)	Здобувач освіти: - Не знає основних понять (цінні папери, біржа, дохідність) - Не розуміє механізму функціонування фондового ринку - Дає уривчасті, нелогічні відповіді - Плутає види цінних паперів . - Виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітленні неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань,

	висновки, узагальнення. - Не може виконати практичне завдання навіть за зразком. - Слабко орієнтується в правовому полі стосовно дотримання законодавства на фондового ринку. - Важко знаходить потрібну інформацію . - Не може сформувати професійну позицію для донесення інформації до фахівців і користувачів в сфері діяльності фондового ринку ; аргументація слабка та непослідовна. Матеріал з дисципліни «Фондовий ринок» не засвоєно.

11.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

БАЗОВА

1. В. Базилевич. Фондовий ринок . Підручник . Книга 1 .К.: Знання ,2016 р., 621 с.
2. В. Базилевич. Фондовий ринок .: Підручник . Книга 2. К.: Знання ,2016 р., 595 с.
3. Пальчевич Г.Т., Подплєтній В.В. Ринок цінних паперів: Навч. посібник. – Кіровоград: ТОВ ПВЦ "Мавік", 2002. – 238 с.
4. Фінансовий ринок: Навч. посібник за заг.ред. Арутюнян С.С. / Арутюнян С. С., Добриніна Л.В. та інші – К : Гуляєва В.М., 2018 – 484 с.
5. Мендрул О. Г., Шевчук І. А. Ринок цінних паперів: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 1998. — 152 с
6. Мозговий О.М. Фондовий ринок: Навч.-метод, посіб. для самост. вивч. дисц. —К: КНЕУ, 2001.- с.346
7. Пасічник В.Г., Акіліна О.В. Ринок цінних паперів: Навч. посіб. — К: Центр навч. літ., 2005.
8. Біржовий фондовий ринок в Україні: навч. посібник. Бурмака М. О, Бутенко Д. С., Долінський Л. Б. та ін. К.: АДС УМКЦентр, 2014. 412 с.
9.Поважний О. С. Цінні папери і фондовий ринок : навч. посіб. / О. С. Поважний, Н. С. Орлова, А. Л. Свечкіна. 2-ге вид., виправл. і допов. Львів : Магнолія 2006, 2012. 360 с.
10. Рамський А.Ю., Жукова Ю.М., Обушний С.М. Ринок цінних паперів у питаннях та відповідях : навч. посіб. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. — 228 с.

ДОПОМІЖНА

1. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Фондовий ринок» для бакалаврів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. екон. аналізу і фін. – Д. : НТУ «ДП», 2019. – 101 с.

12.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://www.rada.kiev.ua
2. Національна комісія з цінних паперів на фондового ринку https://www.nssmc.gov.ua/
3. Сайт Кабінету Міністрів України. URL: http://www.kmu.gov.ua
4. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: http://www.me.gov.ua
5. Сайт Міністерства фінансів України: http://www.minfin.gov.ua
6. Офіційний сайт Національного банку України: http://www.bank.gov.ua
7. Сайт Державної податкової адміністрації. URL: http://www.sta.gov.ua
8. Сайт про податкову систему України. URL: http://www.tax.com.ua/
9. Торговельно-промислова палата України. URL: http://www.ucci.org.ua
10. Український фінансовий сервер: http://www.ufs.kitv.ua/
11. Фінансові новини. URL: http://www.ingfn.com.ua/
12. НКЦПФР https://www.nssmc.gov.ua/

13.ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Студент має право:

– вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього процесу, права тощо;

– вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;

– відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;

– отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

– відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;

– брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави *(довідки,*

розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо). Практичні роботи, модулі , які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Ліквідація заборгованості з дисципліни здійснюється згідно з графіком ліквідації академічних заборгованостей у ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ»

Політика щодо академічної доброчесності. У процесі навчання та при виконанні практичних робіт, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування.

Політика щодо викладання . В основу викладання навчальної дисципліни покладено комунікативний метод . Курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання , що дає можливість здобувачам освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь – який зручний для них час , а для здобувачів освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.

Форми та методи навчання:

Під час лекційних годин використовується: розповідь – оповідна, описова форма розкриття навчального матеріалу; пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу; бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять; ілюстрація – для розкриття явищ і процесів через їх символічне зображення(малюнки, схеми, графіки, слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint).

Під час практичних занять використовуються: робота в малих групах, мозкові атаки, презентації, метод практичних розрахунків.

Самостійна робота: опрацювання літератури (основної, додаткової), конспектування матеріалу, підготовка доповідей фахового спрямування,підготовка до практичних занять, виступи з презентаціями .